

ԳՆԻՍՌԱՅԻՆՆԵՐ

Ա. գումանի, արօրի եւ հերկելու վերաբերեալ:

Ախոռք— 1. փինչ, որ գութանի վարած հողը շրջող տակտակը և գութանի իշոյ ոտը հաստառում է իրար վրայ. 2. սորա նման փնչեր, որոնք գութանի արօրի սայլի վերայ պէտք եղած տեղերն են զարնում.

Ակ կամ ակն—գութանի կամ սայլի անիւ.

Ակովուկ—լուծն ու արօրը միմեանց վերայ կապող շղթայի երկաթէ կեռ.

Ամոլակոս—գութնի և արօրի ամոլ լծի ակօսան կողմը լըծուած տոււար, ուր լծում են ամենից զօրաւորին:

Ամոլկորտ—ամոլ լծի կորտի կողմի տոււարը.

Ամոլվար—ամոլան լուծք եզող կամ վարող մշակը.

Առատամ—գութանի կամ արօրի այն տեղն է, որի վերայ անցնում է խփը (գիւղացիք սորա համար պատմում են, թէ Աստուած այս փայտը շինեց և Ադամին տալով ասաց.—ճա Ադամ, սորանով վարէ, ցանէ և կեր. սորանից էլ առաջացած են համարում այդ անունը):

Առաւել—գութանի մէկ ակօսը լրանալով միւս ակօս անցնելու շրջանը:

Առմատայ, արմատայ—գութանի խարիզանի մէջտեղ հաստառուած այն հաստ ցիցն է, որի վերայ ձգում են գութանի շղթայի օղակը:

Առմնտայ—գութանի շղթայածայրի օղակ:

Բնատայ—1. կալոտոյ ցռուկը կապելու կամ դունչն անցնելու փայտէ օղակ. 2. գութանի շղթայ.

Գործք—հերկելի արաի մէջ առաջին անգամ 2 ակօս վարելով տուած նշանը:

Էշ—ուղտապարանոցաձև ծուռ փայտ, որի ետևի ծայրի տակը հաստառուած է առատամը:

Թււ.—վ. գութանի ոտնախպեր և առատամն (խփի կողմից) իրար կապող փայտը.

Թուր.—վ. առատամն ու գութանի էշը գութանի խփի մօ-

տից իրար կապող երկայն բառակուսի տաշուած
թրածէ փայտ.

Լծառք.—վ. լուծ բաշող տաւարի վղի այն մասը, որի վե-
րայ լուծ է դրուում.

Խարիզան.—վ. գերանաչափ փայտ է, որի մի ծայրը գու-
թանի սեռնի մէջտեղ է հաստատուած, միւս ծայ-
րն ամուրի լծի վերայ:

Խաւ կամ հաւ.—վ. գութանի թրի վերին ծայրի ծակի մէջ
անցկացրած մատաչափ փայտն է՝ թուրը դուրս
չգալու համար:

Ծես.—վ. գութանի խարազանի վերայ հաստատուած այն
ցիցն է, որից կապուած են ճամբարակի մէկ ծայրը:

Ծւմած.—վ. մածի միւս կողմի ցիցը, որ կարելորդ դէպքում
մաճկալը ձախ ձեռքով բռնում է:

Կանտրիկ (կանտրիւ)—վ. արօրի ծայրը լծան վրայ կապող
փայտէ մեծ օղակն է:

Կաբաւ.—վ. գութանի վերայ մէկ ցից է, որ առատաձեւ ու մածի
ոտանախայէրը իրար վերայ մտուելով հաստատում է:

Կնկուղ.—վ. գութանի իշոյ վերի ծայրի վերայ հաստատուած
մի ցից է. որին կապում են ճամբարակի մէկ ծայ-
րը. այսպիսով գութանի խարազան կոչուած փայ-
տըն և էշը կապում են իրար հետ:

Կնճակ.—վ. լծակից աշխատող զոյգ եղն ու լծան երկու
տաւարն իրարու կնճակ են:

Կուշտ.—վ. սայլի և գութանի անիւների գունդ, որի մէջ
շրջում է սեռնի ծայրը:

Ձեւիչ.—վ. 1. գութանի իշոյ տակից հաստատուած մեծ դանա-
կի ձեւով ձեւիչ երկաթն է, որ խոփի վրայից ահօս է
ձեւում: 2 սօլկարի գործիք, որով սօլ են ձեւում:

Ճամբարակ.—վ. բարակ փոկերից հիւսուած բազկաչափ
հաստ կաշեկապ, որ միացնում է մէկ մէկու գու-
թանի էշն ու խարազանը:

Մալուխ.—վ. լուծն ու արօրն իրար կապող փոկի ծայրի
մէջ անցնելիք մատի հասա. սրածայր փայտ է:

Մած.—վ. այն ցիցն է, որ գութանի իշոյ ոտն ու ոտանախայէրը
վերի կողմից կապում է իրար:

Մանկեռ.—բազմամատնեայ փայտէ գործիք, որով ցանուած

արտը կամ ածուն կմանկունն սերմը հողի ներքև
ծածկուելու:

Միջնակ.— Վ. արտի երկու կողմը վարածների մէջ անվար
մնացած տեղը.

Մուսիկ.— Վ2. կորտի կողմից հողոված գութանի անիւ:

Շեփ.— Վ. 1. մատնաչափ լայնութեամբ երկար կաշի, որ կա-
պում են խարաղանի ծայրին տաւարներին զար-
կելիս աւելի ցաւ տալու համար. 2. գութանի
միջից շրջուած և երկայնաձիգ իրար կպած հո-
ղակոշտեր:

Ոժտուն.— Վ. գութանի երրորդ լուծն սարծել /ծաւ ոժ-
տունվար.— Վ. ոժտուն լուծ վարող:

2որոց.— Վ. չորս տաւարից լծած կէս գութան:

Պարոր.— Վ. մանկեռ կամ տափ քաշող երկու ձողաչափ
փայտեր, որոց ծայրն ամրացած է լուծի վրայ:

Պկի.— Վ. լծան մէջ տեղ ցցած ցից դոյզ փայտեր, որ լծան
կապուած քաշան այս ու այն կողմ չխոտորի:

Պտեղ.— Վ. գութանի խարաղանի վերին ծայրին ամրաց-
րած փոքր ցից, որին կռթենցնում է իւր ոտը
ամոլի լուծ վարող մշակը:

Սարծիլ.— Վ. գութանի երկրորդ լուծք, ամոլան առջևի լուծք:

Վարեկիս.— Վ. խարաղանն ու իր կռթը միմեանց վրայ կա-
պող կապը:

Վիկի, Վիցկի.— Վ. այն արօրը, որ վանում քաշուում է մի
լծով, իսկ Մշում երկու:

Վռան.— Վ. երկու փայտերի միջնավայրը զտրնուելիք փայտ
կքելու համար կամ սայլի և գութանի անիւնե-
րը սեռնի վրայ հաստատելու փինչ (թալաշ):

Տափ.— Վ. տափան. ցանուած արտի հողակոշտերը փերե-
լու գործիք, որով սերմը հողի հետ է խառնուում:

Տափեմ.— Վ. ցանուած երկիրը տափել:

Տէօղ.— Վ. գութանի կամ սայլի անուկ երկաթէ շրջանակ:

Փամփալ.— Վ. 1 բահի կռթը ամրացնելու չորրորդանի ձեռով 4
մատնաչափ փայտ է, որ բահի ու կռթի մէջ տեղ են
սեղմում. 2. նոյնպիսի բայց տափաւաձև գործիքով
գութանի խարաղանի ծայրը ամրացնում են սեռնի մէջ: